

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia <data wydania aktu> r.

w sprawie oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych

Na podstawie art. 132 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1545) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych;
- 2) tryb i sposób zgłaszania i sposób zabezpieczania materiałów wybuchowych i niebezpiecznych;
- 3) sposób i tryb wyznaczania miejsc przeznaczonych do niszczenia materiałów wybuchowych i niebezpiecznych.

§ 2. 1. Zawiadomienie o znalezieniu materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych przekazuje się podmiotom, o których mowa w art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, w sposób ustny lub pisemny, w tym przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej lub za pośrednictwem numerów telefonicznych obsługiwanych w ramach systemu powiadamiania ratunkowego.

2. Podmioty przyjmujące zgłoszenie niezwłocznie informują o nim właściwe miejscowo ze względu na miejsce znalezienia materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz jednostkę organizacyjną Policji, a także:

- 1) jednostkę organizacyjną Straży Granicznej – w przypadku, gdy z opisu zgłoszenia wynika, że budowa znalezionych materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych oraz miejsce ich znalezienia lub sposób ich umieszczenia w zasięgu terytorialnym przejść

granicznych lub w międzynarodowych portach lotniczych wskazuje, że mogą one służyć do popełnienia przestępstwa;

- 2) jednostkę organizacyjną Państwowej Straży Pożarnej – w przypadku, gdy z opisu zgłoszenia wynika, że znalezione materiały niebezpieczne mogą zawierać substancje chemiczne szkodliwe dla życia lub zdrowia ludzkiego, mienia oraz środowiska naturalnego, a w przypadku substancji promieniotwórczych – również Państwową Agencję Atomistyki oraz Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych;
- 3) jednostkę organizacyjną Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku, gdy z opisu zgłoszenia wynika, że budowa znalezionych materiałów wybuchowych i niebezpiecznych może wskazywać, że są pochodzenia wojskowego;
- 4) dyrektora urzędu morskiego – w przypadku zlokalizowania materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych w morskich wodach wewnętrznych, morzu terytorialnym oraz wyłącznej strefie ekonomicznej;
- 5) dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej – w przypadku zlokalizowania materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych w wodach śródlądowych.

3. Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego stosownie do potrzeb przekazuje informację o zgłoszeniu innym, niż wymienione w pkt 1–3, służbom, strażom i inspekcjom na obszarze województwa.

4. Otrzymanie przez odpowiedni podmiot zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1 lub informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, uznaje się za przyjęcie zgłoszenia.

5. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej albo Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, która przyjęła zgłoszenie, niezwłocznie zawiadamia o przyjęciu zgłoszenia właściwego komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Stołecznego Policji lub właściwego dowódcę (komendanta) jednostki wojskowej.

6. Podmioty przyjmujące zgłoszenie prowadzą ewidencję zgłoszeń w postaci papierowej lub elektronicznej.

7. Ewidencja, o której mowa w ust. 6, obejmuje w szczególności:

- 1) datę i godzinę zgłoszenia;
- 2) imię i nazwisko oraz telefon kontaktowy osoby zgłaszającej;
- 3) dokładne miejsce znalezienia materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych, zwane dalej „miejscem znalezienia”;
- 4) ilość oraz opis znalezionych materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych;
- 5) informacje o liczbie i stanie zdrowia ewentualnych poszkodowanych.

§ 3. 1. Niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia o znalezieniu materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych, właściwa kompetencyjnie i terytorialnie jednostka organizacyjna służb wskazanych w § 2 ust. 2 pkt 1–3, która przyjęła zgłoszenie, zabezpiecza, przy współdziałaniu Policji, znalezione materiały wybuchowe lub niebezpieczne, w szczególności:

- 1) ocenia, czy zgłoszony materiał może być materiałem wybuchowym lub niebezpiecznym, a także czy jest on pochodzenia wojskowego lub ze względu na jego konstrukcję, miejsce znalezienia lub sposób jego umieszczenia, może służyć do popełnienia przestępstwa, ataku terrorystycznego lub w sposób samoistny stanowi zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego, mienia lub środowiska naturalnego;
- 2) zabezpiecza znaleziony materiał wybuchowy lub niebezpieczny;
- 3) ocenia rodzaj i stopień zagrożenia bezpośredniego otoczenia miejsca ich znalezienia;
- 4) oznakowuje miejsce znalezienia i chroni je przed dostępem osób postronnych, w szczególności przez ustawienie zapór, szlabanów oraz tablic informacyjnych i ostrzegawczych, lub użycie innych dostępnych środków technicznych na drogach dojazdowych do zagrożonego obszaru.

2. Jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 1, przy zabezpieczaniu materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych może, w razie potrzeby:

- 1) wystawić posterunki poza przewidywanym obszarem rażenia;
- 2) przeprowadzić ewakuację osób i mienia z zagrożonego obszaru;
- 3) współdziałać z właściwymi kompetencyjnie i terytorialnie jednostkami organizacyjnymi podmiotów wskazanych w § 2 ust. 2;
- 4) ograniczyć przepływ jednostek pływających w pobliżu miejsca znalezienia;
- 5) wezwać służby Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego i Państwowej Straży Pożarnej.

3. Niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia o znalezieniu materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych pochodzenia wojskowego, właściwa kompetencyjnie i terytorialnie jednostka organizacyjna Policji zabezpiecza je do czasu zniszczenia, unieszkodliwienia lub wywiezienia przez specjalistyczną jednostkę Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Dopuszcza się realizację zabezpieczenia miejsca znalezienia materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych pochodzenia wojskowego, o którym mowa w ust. 3, przez straż gminną (miejską) lub ochotniczą straż pożarną, jeżeli pozwala na to przeprowadzona ocena rodzaju i stopnia zagrożenia bezpośredniego otoczenia miejsca jego znalezienia.

§ 4. 1. Właściwe jednostki specjalistyczne Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej mogą wykonywać oczyszczanie terenu ze znalezionych materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego, na podstawie informacji, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 3. Jednostki te wykonują takie oczyszczanie w sytuacjach, gdy jest to niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego i nie jest ono wykonywane przez przedsiębiorców, o których mowa w § 5 ust. 1.

2. Jednostki specjalistyczne Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej realizują oczyszczanie terenu niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin – gdy znaleziony materiał wybuchowy lub niebezpieczny znajduje się w miejscu powszechnie dostępnym, oraz nie później niż w ciągu 48 godzin – w przypadku znalezionych niewybuchów i niewypałów nie znajdujących się w miejscach publicznych i nie stanowiących bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia.

3. Oczyszczanie terenu ze znalezionych materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego przez jednostki wojskowe organizuje Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych.

4. Rejony odpowiedzialności dla specjalistycznych jednostek wojskowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych.

5. Minister Obrony Narodowej niezwłocznie informuje w formie pisemnej podmioty, o których mowa w § 2 ust. 2, o przeznaczeniu, rejonach odpowiedzialności i danych teleadresowych jednostek specjalistycznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wyznaczonych do oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych pochodzenia wojskowego.

§ 5. 1. Oczyszczanie terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych wykonują na podstawie zlecenia przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w tym zakresie.

2. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1, zabezpieczają znalezione materiały wybuchowe lub niebezpieczne, wykonując czynności wskazane w § 3 ust. 1 i 2 pkt 1–3.

§ 6. W związku z prowadzonym oczyszczaniem terenu z materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych wynikające z przepisów prawa zadania realizują jednostki organizacyjne Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, właściwe terytorialnie ze względu na miejsce znalezienia i zgodnie z kompetencjami określonymi w § 2 ust. 2 pkt 1–3, niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia, nie później jednak niż w ciągu 12 godzin od otrzymania zgłoszenia, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2.

§ 7. Podmioty, o których mowa w § 6, w zakresie właściwości kompetencyjnej i terytorialnej na miejscu znalezienia materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych, w ramach odpowiedzialności za organizację i bezpieczeństwo prac:

- 1) rozpoznają rodzaj materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych;
- 2) podejmują decyzję o sposobie zabezpieczenia miejsca znalezienia materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych;
- 3) podejmują decyzję o miejscu i sposobie unieszkodliwiania, niszczenia lub zabezpieczenia materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych w zależności od rodzaju i stopnia zagrożenia;
- 4) sprawdzają, czy w miejscu znalezienia nie występują inne materiały wybuchowe lub niebezpieczne;
- 5) informują za pośrednictwem środków masowego przekazu, w szczególności ludność cywilną zamieszkującą lub przebywającą na zagrożonym obszarze, o zaistniałym niebezpieczeństwie oraz o sposobach właściwego zachowania się.

§ 8. 1. Nie przekazuje się znalezionych materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych pomiędzy specjalistycznymi jednostkami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a jednostkami organizacyjnymi Policji, Straży Granicznej lub Państwowej Straży Pożarnej.

2. Jednostki organizacyjne Policji, Straży Granicznej lub Państwowej Straży Pożarnej mogą przekazać specjalistycznym jednostkom organizacyjnym Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej znalezione materiały wybuchowe lub niebezpieczne pochodzenia wojskowego.

3. Nie przekazuje się znalezionych materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych pochodzenia wojskowego w celu ich przechowywania lub zniszczenia pomiędzy przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą w zakresie oczyszczania terenów a specjalistycznymi jednostkami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 9. 1. Materiały wybuchowe i niebezpieczne mogą zostać zniszczone lub unieszkodliwione w miejscach specjalnie do tego wyznaczonych przez wojewodę w porozumieniu z Szefem Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.

2. Dopuszcza się możliwość niszczenia materiałów wybuchowych i materiałów niebezpiecznych w miejscu ich znalezienia, jeżeli zastosowane środki techniczne zapewniają ochronę życia lub zdrowia ludzkiego, mienia oraz środowiska naturalnego.

3. Dopuszcza się możliwość niszczenia materiałów wybuchowych i materiałów niebezpiecznych w miejscach doraźnie wyznaczonych za zgodą właściwego miejscowo

wojewody, wyrażoną po uzyskaniu opinii właściwych komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Stołecznego Policji albo Komendanta Oddziału Straży Granicznej, albo Komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, albo Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Opinia, o której mowa w ust. 3, dotyczy materiałów wybuchowych i materiałów niebezpiecznych zgodnie z kompetencjami określonymi w § 2 ust. 2 pkt 1– 3.

5. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do niszczenia materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej na terenie poligonu wojskowego.

§ 10. 1. Miejsce niszczenia materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych zabezpiecza właściwy kompetencyjnie i terytorialnie podmiot określony w § 6, mając na względzie ochronę życia lub zdrowia ludzkiego, mienia oraz środowiska naturalnego.

2. Podmiot, o którym mowa, w § 6, w ramach zabezpieczenia miejsca niszczenia materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych, w szczególności:

- 1) powiadamia miejscową ludność o wyznaczonym miejscu i sygnałach dźwiękowych używanych podczas prowadzenia niszczenia;
- 2) wprowadza zakaz zbliżania się do miejsca, na którym prowadzi się niszczenie;
- 3) poucza miejscową ludność o niezbędnych środkach ostrożności, które muszą być zachowane w czasie niszczenia materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych;
- 4) usuwa osoby postronne i zwierzęta hodowlane z obszarów zagrożonych;
- 5) ustawia zapory lub szlabany na wszystkich drogach i ścieżkach prowadzących do miejsca niszczenia.

§ 11. 1. Teren oczyszczony z materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych podmiot wykonujący oczyszczanie udostępnia właścicielowi lub zarządcy nieruchomości.

2. Podstawą udostępnienia nieruchomości jest protokół przekazania nieruchomości oczyszczonej z materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych.

§ 12. Warunkiem wyznaczenia miejsc, o których mowa w § 9 ust. 1, jest uprzednie uzyskanie opinii właściwych miejscowo:

- 1) Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego,
- 2) komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Stołecznego Policji,
- 3) komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej,

- 4) komendanta Oddziału Straży Granicznej, w przypadku gdy miejsce to znajduje się w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego,
  - 5) wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, w przypadku wysokotoksycznych materiałów niebezpiecznych
- lub osób przez nich upoważnionych.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 9 miesięcy od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
Jolanta Płaza
Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
02.07.2021 r.